

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Clericorum Cvm Foeminis Cohabitatione, Licitane Ea Sit An Non, Tractatus Ethicvs

Bossem, Matthias van

Dvaci, 1586

Sexta conditio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45844

217 QVOMODO STVDENDVM
& fagos, (quemadmodum gratioſo illo
de ſeipſo ioco apud familiares ſuos dice-
re ſolebat) eſt aſſecutus?

Sexta conditio.

Sexto loco, iuxta communem omnium
ſanctorum theologorum conſuetudinē,
perpetuam quandam diligenter præſtare
contendat ſobrietatem ac temperantiam:
quando illecebriſis ventris & gulę volu-
ptatibus, haud aliter quàm lutulēto quo-
piam cœno, mētis humanę candor, hor-
rendum in modum, oblimari ſemper ſo-
leat. Si in ſacrarum ſcripturarum ſcientiã,
quæ vna ſuper omnes ſcientias nobiliſi-
ma eſt, volueris (ait quidam) proficere; cū
magno ſtudio oportet te abſtinere à deli-
cato cibo, & potu immoderato, & ad ne-
ceſſitatem dumtaxat parcius ſumere de
vtroque. Imo hoc illud eſt, quod per pro-
phetam ipſe luculenter hac de conditio-
ne edixerat olim nobis ſpiritus ſanctus,
vniuerſæ ſcripturæ ſanctæ autor ille pri-
marius. Cū enim beatiffimus Eſaias ſtylo
ſuo gulofos ſui temporis perſtringeret
ſacerdotes, quorum ex hominum ordi-
ne populus diuinę legis ſcientiam requi-
rere iuſſus erat: quem, inquit, do-
cebit

*Beda in
praſati.
medit.
domini
ca paſ-
ſionis.*

Eſa. 28.

cebit dominus deus scientiam, & quem
intelligere faciet auditum? Deinde sic
ipse sibi respondebat: Ablactatos à lacte,
auulsos ab vberibus. Sed enim: quis no-
strum vidit vnquam sacerdotes ablactari,
quis viros iã grãduos à maternis auelli
vberibus? Atqui scriptura solui non po-
test. Quem docebit dominus deus scientiã,
& quẽ intelligere faciet auditũ? & cæt.
Hoc ergo fuerit ablactari à lacte, & ab vbe-
ribus auelli, quod est auelli, ac segregari à
carnalibus perediẽ bibesiẽque illecebris:
quibus gulosi homines, haud ferẽ aliter
quàm infantes vberibus & lacte, supra res
omnes alias delectantur, firmissimẽque
adhærescunt. Accedit sapientissimus Ec-
clesiastes. Ille siquidem simulatque ani-
mum suum constituisset transferre ad sa-
pientiam, nũquid non præter orationis
præsidium, vini sibi vsu interdixit? Nec
prius superioribus sæculis ter magnus il-
le Moses decalogum, moralis sapientiæ
fontem, in mōte accipere meritus fuerat,
quàm castigationi carnis, & per eam mē-
tis nitidationi, quadraginta dierum, toti-
dẽmque noctium impendisset ieiunium.
Vndẽ fit, vt iam commemorare hïc, aut
P iij verò

*Theod.
Apol-
dian. l. 1.
c. 2.*

verò mirari quicquā, nil sit necesse, quomodo flammeus ille postea Dominicus, Dominicani ordinis patriarcha, quando primū ad diuinarum literarum studiū animum adiunxisset suum, ad decem annos ab omni abstinuisse scribatur potu vini, idque vt vberius hoc pacto haurire, & potare concederetur, de cælesti fonte sapientiæ salutaris, & illo se copiosius ingurgitare possit vino, de quo scriptū est,

Zach. 9.

quod germinet virgines: sicut & castissimus integerrimūque, ad mortem vsque, virgo semper permansit: commemorare quoque necesse non sit, quomodo sublimis ille ecelesiæ catholicæ Atlas, seraphicum dico Franciscum, non prius sodalizio suo regulā scribere aggressus fuerit, quā & ipse in montem quendam secedens, compluribus ibi diebus, ad mentis obtinendam illuminationem, in pane i-

*Bonaue-
turæ in
vita
eius. c. 3.
c. 4.*

iunasset, & aqua, Omitto igitur cum innumerabilibus sanctis hominibus alijs, sanctissimum prophetam Danielem, virum illum desideriorum, qui in aulam regiam, vixdum adolescens, assumptus cum esset, in leguminibus & aquæ potu, cum sodalibus suis, deliciari nouerat: vtq;

*Cassian.
v: supra.*

Dan. 1. c. 9.

diui-

diuinis radiaretur illuminationibus, in ieiunijs nouerat, & sacco, & cinere deprecari dominum. Sanctum Timotheum filētio præterire non debemus, episcopum adolescentem, cuique, vt benè doceret alios, ipsimet discere adhuc erat opus, & lectioni attendere. Neque enim istum talem theologum apostolus Paulus, qui alicubi scripsit, bonum esse non bibere vinum, à solenni aquę potu, ad vini quamuis illum non nisi modicum seuo-
casset vsum: si nō stomachi infirmitates, eaque frequentes, illiusmodi mutationē postulassent. Absit enim, vt non optimè intellexerit gentium doctor id quod de laudibus temperantię, ad illuminationem intellectus, quod attinet, quotannis nobis ecclesia per quadragesimam recinit, ieiunio vitia comprimi, & mentē eleuari. Parum istam, quam sexto nunc loco persecuti sumus conditionem, imò nihil curauit Martinus Luterus: vtpote quem in tantum gastrimargiæ deditum, & vsque adeò lemargiæ subiectum fuisse in gestis eius memorię prodiderit cuius quidam Mässfeldensis, & post illū Ioānes Coclæus, vt singulis diebus, ad mensam

meridianam, ordinariè ingurgitaret sextarium vini dulcis, & exotici (nos hîc lotum vocamus) ac tâtundem superadderet in cœna: quique pro publica cõciõne in huiusmodi, cõtra deuotã orandi consuetudinem, erumpere blasphemias quandoque voces non erubuerit; Quid orare? Quid orare? Orando parum proficies coram deo. Sic enim de turbulentissimo hoc nostræ tempestatis pseudopropheta memoriæ prodidit Georgius VVicius, longo tempore eius discipulus: sed qui postea ad catholicam reuersus sit ecclesiam, próque ea plurimum laborarit. Parum præterea cõditionem istam curauit logodædaltus Lutheri, & in doctrina filius ipsius primogenitus, Philippus Melanchthon. Etenim, vt in laudibus istius hominis ipse eius familiarissimus quidã, amantissimúsque recenset amicus, Ioachimus Camerarius, & ipse pullus Luternus non minimus, non solû delectabatur grammaticus ille theologaster, sed valdè etiam delectabatur, non adolescens modò, sed etiam grandæuus, copiola quadam boni & egregij potus. Verùmenimvero quanto illi curauerunt minùs, tanto

*In opus.
quod de
orat. scri
psit cõ-
tra Lu-
teras.*

nostro

nostrorum est curare magis, ne in eadem
 cū ipsis, aut similem aliquam aliā incida-
 mus calamitatē etiam grauiorem. Nā que
 dum cōtra solennem sanctorum docto-
 rum consuetudinem sic noui isti homi-
 nes, & noui, si superis placet, theologi
 potatoes, diuinis voluerunt studere lite-
 ris, sic inquā, vt nihilominus genio quo-
 que suo suauiter pergerēt indulgere: quid
 tandem apud Germanos suos aliud, per-
 uerso suo studio, peruersisq̄ suis inter-
 pretationibus, quā de euangelio Christi,
 hominis fecerunt euangelium: & quod
 peius est, euangelium diaboli? Quemad-
 modum scribens in caput primum ad
 Galatas loquitur d. Hieronymus. Quāto
 sapientiū, quāto notabiliū, & ad omnē
 theologorum memoriam quanto mira-
 biliū sanctus Gregorius Nazianzenus,
 cognomento theologus? Nam ille quidē,
 quādo magni philosophi Basilij, eiusdēq̄;
 ter magni theologi, ad omnē posteritatis
 memoriam commēdaret vitam, & obiter
 indicaret, qualiter in diata deceat vt se
 philotheologus gerat, vel theologus; sin-
 gulares prāstantissimi huius viri, & sum-
 mi theologi lauitias, non nisi in pane, &
 quidem

*In vita
 s. Basilij.*

*Amphi-
lochius.*

quidem hordeaceo (quemadmodum re-
tulit quidam alius) & fale cōstitutus fuisse
commemoratur, illóque in potu, quem co-
piosum hominibus, sine vlló agricultura
labore, suppeditare solent fontes aquarū.

Septima conditio.

Quare genialibus istis nimiū, nimiūm-
que bacchanalibus contemptis prorsus
atque relictis theologis (si modo tali vo-
cabulo tales appellare homines nefas nō
est) verus noster philotheologus, his om-
nibus, quæ recensuimus, adminiculis su-
peraddat septimo loco frequētissimam
meditationem finis, propter quem euan-
gelicam doctrinam, literarum vt nobis
monumentis consignata relinqueretur,
spiritus sanctus non sine singulari prou-
dentia accuratum voluit. Est autem finis
ille, vt cognoscētes quia Iesus Nazarenus
est Christus, obediēter eum audiamus;
quæque nos facienda docet magister ille
coelestis & vnicus, vel credēda proponit,
ea indubitanter credamus, & hilariter fa-
ciamus omnia. Prophetā (ait deus pater
ad Mosen, Israēlitis Christū promittens)
suscitabo eis, de medio fratrum suorum,
similem tui. Qui autem verba eius, quæ
loque-